

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno cenovno in praznično. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefoni: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Španska kriza na vrhuncu:

Čete generala Franca so že obkolile Barcelono V Parizu in Londonu se še vedno posvetujejo

Čete generala Franca so že vdrla v nekatera barcelonska predmestja — Padec Barcelone pričakujejo v par dneh — Z naraščajočo nervoznostjo razpravljajo v Parizu in Londonu, kaj naj bi ukrenili v zaščito svojih interesov, a odločitev vedno znova zavlačujejo

LERIDA, 25. jan. AA. Reuter: Po večstih vrhovnih poveljstvih je zadnja obrambna črta okoli Barcelone razbita. Francova armada je prekorajčila reko Llobregat ter začela obkoljevati zapadna predmestja Barcelone. Nacionalna artiljerija je začela obstreljevati davi utrdb v okolici Barcelone z 80 izstrelki v minuti. Francove čete so dospelo do same Barcelone preko južnih predmestij Hospitalet de la Sena. Utrdbe in kraljevski dvorec, v katerem je še včeraj prebival predsednik republike Azana, so samo par sto metrov oddaljene od postojank Francovih čet, ki so prekorajčili reko Llobregat na treh krajih. Artiljerija neprestano bombardira barcelonsko pristanišče, pred katerim čakajo vojne ladje poedinih držav na begunce, svoje državljane. Artiljerija stalno strelja na predmestje Tibigado in Valcarlos Nors. Iz Barcelone se dvigajo ogromni stebri dima. Artiljerija maroških čet, ki sodeluje pri obkolitvi Barcelone, je vodila vso noč dvojni z baterijami republikancev na trdnjavi Juic, ki dominira nad barcelonsko luk. Dva republikanska bataljona sta se udala.

Francove čete namenjajo obkoliti Barcelono ter presekati vsak promet med katalonsko prestolnico in okolico. Nato bodo šele prodirali v mesto. Obkoljevanje se vrši s tako brzino, da je pričakovati padca Barcelone najpozneje v dveh do treh dneh. Dasi so frankovski zavzeli barcelonsko letališče na Llobregatskem polju. Republikanske čete se umikajo v smeri proti sredini mesta. Navarske čete so zasedle celoten prostor ob zapadnem toku reke Llobregat ter zasedle tudi most v bližini letališča, ki ga republikanci niso mogli pravočasno pogrniti v zrak. Glavna armada francoske vojske se zbira na vzhodni obali Llobregata, ter pričakuje povelje za generalni napad na Barcelono.

Položaj v Barceloni

PERPIGNAN, 25. jan. AA. Reuter: Po sebnim Reuterjev dopisnikom, ki je prišel davi iz Barcelone, poročajo svojemu uredništvu, da bi samo čudež mogel rešiti Barcelono. Republikanci niso pričakovali, da bi nacionalne čete mogle izvršiti tako hiter napad na Katalonijo. Zaradi tega ni bilo niti splošne mobilizacije niti drugih priprav za pravilno obrambo Barcelone. Splošna mobilizacija je bila proglašena šele potem, ko so se nacionalistične čete začele bližati Barceloni. Tedaj so z mrzlično naglico in tako rekoč brez glave začeli utrjevati Barcelono. Starci in ženske so polnili vreče s peskom, toda izgleda, da je vse to prepozno. Med vojaki samimi je nastala panika zaradi stalnega strahovitega bombardiranja. Nad mestom neprestano letijo letala. Mesto je brez hrane, brez luči in brez vode. Dasi bodo republikanci izgubili Barcelono, se bodo skušali še naprej braniti ter se bodo tolažili s tem, da so se znebili skrbi za prehrano milijonskega mesta. Vsa ministrstva so izvršila evakuacijo, pri čemer niso odpeljali samo aktivov, temveč sploh vse stvari ki imajo večjo vrednost. Evakuacija se je izvršila v severozapadni smeri, ter so se ministrstva naselila po severovzhodnih mestih in vaseh, kjer je bilo pač prostora. V tuki je zaradi bombardiranja nemogoč vsak promet.

Naval beguncev v Franciji

PARIZ, 25. jan. AA. Havas: Napredovanje francoske vloade v Španiji je postavilo številnih beguncev iz Španije v Francijo. Zunanji minister republikanske Španije Alvarez del Vajo je imel o tem razgovor z zunanjim ministrom Bonnetom. Barcelonska vlada je vprašala francosko vlado, ali lahko sprejme takoj 50.000 beguncev. Francoska vlada je odgovorila, da ji je to nemogoče, ker so možnosti za sprejem beguncev v Franciji omejene. V zvezi s tem so bile na francosko-španski meji pojačane vse straže. Vendar pa so straže dobile navodilo, da otroke, ženske in starce, ki bodo prišli na mejo, lahko spustijo na francosko ozemlje. Toda to humano dejanje bo omejeno samo do gotovih števil. Francoska vlada je predložila, naj se določi nevtralna zona za begunce na španskem ozemlju, kjer bi jih podpirala mednarodna dobrodelnost ter bi se nadzor kontrola vršila pod mednarodnim nadzorom.

Po vesteh s francosko-španske meje se je zbralo v španskih vaseh ob francoski meji, posebno v Lajunjeri veliko ljudi, posebno pa otrok, ki hočejo prekorajčiti mejo. Za zdaj še španska policija sama

brani prestop meje, ker begunci nimajo rednih potnih listov temveč samo priporočila pisma raznih oseb. Veliko umetniških del so Španci spravili do francoske meje, da bi jih vsak hip mogli prepeljati v Francijo. S tovornimi avtomobili so pripeljali v obmejne kraje tudi razne važne dokumente.

Posvetovanje socialističnih organizacij

LONDON, 25. jan. AA. Mednarodna zveza delavskih organizacij ter socialistična in internacionalna sta sklicali skupno sejo predstavnikov vseh v omenjenih organizacijah zastopanih skupin. Seji sta prisostvovala tudi tajnik francoskih delavskih or-

Naraščajoče nezadovoljstvo z oklevajočo politiko francoske vlade V poslanski zbornici niso izključena presenečenja — Odpor javnosti vedno bolj narašča

PARIZ, 25. jan. g. Za včeraj popoldne napovedani govor zunanjega ministra Bonnet v poslanski zbornici o politiki vlade glede Španije je bil v zadnjem trenutku ponovno odgojen. Sedaj napovedujejo, da bo Bonnet govoril šele v četrtek popoldne ali zvečer.

V političnih krogih to neprestano zavlačevanje od strani vlade živo komentirajo in vidijo v tem manever, s katerim se hoče vlada izogniti jasnemu stališču, predno ne pride do odločitve glede usode Barcelone. Ta taktika vlade je izvala hudo nerazpoloženje ne samo v opozicijskih, marveč tudi v vladnih krogih. Parlamentarne frakcije vseh v vladi zastopanih skupin so prvotno za včeraj sklicale posvetovanja, da zavzamejo stališče glede zaupnice vladi v zvezi z njeno politiko do Španije, a so sklepanje odgodile, ker hočejo najprej slišati

organizacij Jouhaux in vodja belgijskih delavskih sindikatov de Brucker. Na seji so razpravljali o položaju v Španiji ter sklenili zelo ostro resolucijo, ki bo danes objavljena. Kakor poroča »Daily Mail« so vodja opozicije major Attlee in njegovi tovariši ponovno zahtevali od Chamberlaina, da Anglija intervenira v španskem vprašanju.

Amerika bo podprla republikance

WASHINGTON, 25. jan. AA. Predsednik Roosevelt je izjavil, da pravni svetovalci vlade proučujejo možnost ukinitve prepovedi izvoza orožja v Španijo.

Nočna posvetovanja v Londonu

Po sprejemu važnih obvestil iz Pariza je Chamberlain pozno zvečer sklical izredno konferenco ministrov in vojaških strokovnjakov

LONDON, 25. jan. g. V uradnem stanovanju ministrskega predsednika Chamberlaina na Downing Streetu je bila sinoči docela nenadno sklicana ministrska konferenca, na kateri so bili poleg ministrskega predsednika Chamberlaina zunanji minister lord Halifax, notranji minister sir Samuel Hoare, minister za koordinacijo oboroževanja sir Thomas Inskip, trgovinski minister lord Stanley, minister za kolonije Macdonald, državni podtajnik zunanjega ministrstva Cadogan in diplomatiki svetovalec angleške vlade Vansittart. Razen tega je sodelovalo na tej konferenci tudi več zastopnikov generalnega štaba, vojske in mornarice.

Konferenca je trajala nad 3 ure in o njej ni bilo izdano nikakoli uradno poročilo. V poučenih krogih pa se je izvedelo, da je ministrski predsednik Chamberlain sklical to konferenco takoj nato, ko je prejel iz Pariza zelo važna poročila, nanašajoča se na položaj glede Španije. Še na zadnji redni seji vlade preteklo sredo je zunanji minister lord Halifax poročal, da v mednarodni politiki ni nič vznemirljivega, kar bi zahtevalo kako spremembo dosedanje angleške politike. Očitno pa so poročila, ki so sedaj prispela iz Pariza, take narave, da je Chamberlain nemudoma sklical to konferenco.

Izgleda, da Francija ne zaupa več zagotovitvam, ki jih je dal Chamberlain po svojem povratku iz Rima ter da se je odločila za ukrepe, ki naj bi bolj zanesljivo zavarovali interese Francije. V tem primeru po mnenju merodajnih angleških krogov tudi Anglija ne more ostati ob strani, ker so interesi Francije in Anglije v Španiji in na Sredozemskem morju identični.

Nemčija in Italija solidarni

Grof Ciano potuje v petek v Berlin, kjer bo sklenil s Hitlerjem važne dogovore glede skupnega nastopa v španskem vprašanju

RIM, 25. jan. g. Danes je bilo izdano kratko uradno poročilo, da odpotuje zunanji minister grof Ciano v petek zvečer na večerinski obisk v Berlin. Po nedavnem obisku grofa Ciana v Budimpešti in Beogradu pripisujejo temu obisku v Berlinu vseh diplomatskih krogih izredno važnost. V poučenih rimskih krogih potrjujejo, da se bo na tem obisku manifestirala že tesnejša povezanost oziroma Berlin ter da bo ob priliki tega obiska v Berlinu sklenjen nov važen dogovor glede skupne politike Nemčije in Italije in glede ita-lijanskih zahtev na španski fronti.

Grof Ciano bo prisostvoval seji nemškega državnega zbora, na kateri bo kancelar Hitler to svečano potrdil. Po informacijah iz nemških krogov bo Hitler v svojem govoru preciziral nemške kolonialne zahteve, obenem pa najvil energične ukrepe, ki jih bo izdala Nemčija skupno s Italijo, če bi Francija ali katerakoli druga država skušala intervenirati v prilog republi- kantske Španije. Prav tako napovedujejo, da bo Hitler zagotovil Italiji vse podporo

Nemčije glede njenih zahtev napram Franciji.

V zvezi s tem se se v mednarodnem tisku razširile včeraj vesti, da Italija in Nemčija že pripravljata mobilizacijo. V Rimu je bil o tem izdan uradni komunik, ki ve- sti o splošni mobilizaciji zanika, potrjuje pa, da je bilo vpletenih večje število rezervistov tehničnih čet. Vrhovno poveljstvo nemške oborožene sile zanika vse vesti o mobilizaciji in zagotavlja, da bodo veliki manevri šele jeseni.

Berlin, 24. jan. g. Opoldne je bila v zunanjem ministrstvu podpisana kulturna konvencija med Nemčijo in Francosko Španijo. V imenu generala Franca je pogodbo podpisal general Jordan, za Nemčijo pa nemški poslanik Stohrer.

Ribbentrop informira nemške generale

BERLIN, 25. jan. g. Na poziv vrhovne komande nemške vojske je Ribbentrop včeraj na sestanku nemških generalov pre- daval o zunanji politiki.

Madžarski židi ne smejo kupovati posestev

Budimpešta, 24. jan. AA. Vlada je po- ostrila odredbe zakona o židih, ki jim bo zelo oteženo prodajati in kupovati ne- premičnine, ako ne popolnoma onemogoče- no.

Nova poljsko-nemška deklaracija? Ugibanja o namenu Ribbentropovega obiska v Varšavi

VARŠAVA, 25. jan. e. Nemški zunanji minister von Ribbentrop pride danes v Varšavo. V zvezi z njegovim prihodom kro- žijo po Varšavi razne verzije. Tako se je nedavno govorilo, da bo o priliki njegove- ga bivanja podaljšana poljsko-nemška de- klaracija o nenapadanju za 10 let, drugi pa zopet zatrjujejo, da bo objavljena službena poljsko-nemška deklaracija, v kateri bo podčrtana želja obeh vlad za ohranitev prijateljskih sosednjih odnosov. S politič- ne strani poudarjajo, da od Poljske ni pričakovati nobenih predlogov za podpis ka- kega novega sporazuma, ni pa izključena možnost podpisa kulturne konvencije. Po- leg teh glasov se z mnogih strani v Var-

Turčija in kalifat

ANKARA, 25. jan. AA. Anatolska agen- cija poroča: Minister za zunanje zadeve je v zvezi s poizkusom obnovitve kalifata v Kairu dejal, da je Turčija republika ter da zaradi tega ne more biti govora o tem, da bi postal predsednik turške republike kalif. Turčija smatra, da je vprašanje ka- lifa notranja zadeva zainteresiranih držav. Kalifat sam pomeni zastarelo ustanovo, ki povzroča samo nesreče in ne prinaša nob- nih koristi. Minister je naglasil, da Turčija goji velike simpatije napram Egiptu in njegovemu mlademu kralju, da pa pri vsem tem vprašanje kalifata lahko izpove nespornost med muslimanskimi država- mi. Minister je svojo izjavo zaključil z besedami, da bo Turčija na tem vprašanju tudi dalje zainteresirana.

Razpust strank na Slovaškem

BRATISLAVA, 25. jan. g. Slovaška vla- da je izdala odredbo, da se razpustijo ko- munistična, češka socialistična, nemška so- cialistična ter židovska socialistična stran- ka. Delovanje teh strank je bilo že prej ustavljeno.

Konferenca škofov v Zagrebu

Trajala bo teden dni — Na dnevnem redu so razna verska in cerkvena vprašanja

ZAGREB, 25. jan. e. Včeraj ob 9. se je pričela plenarna konferenca katoliškega episkopata kraljevine Jugoslavije v nad- škofjskem dvorcu. Konferenci prisostvu- jejo tudi vsi nadškofje, tako zagrebški dr. Stepinac, beograjski dr. Ujčić, sarajevski dr. Šarič, barski primas dr. Dobretič, do- čim se je nadškof dr. Gnidovec zaradi bo- lezni opravičil; ravno tako tudi ni križev- skega nadškofa dr. Naradyja, ki je odšel v Podkarpatsko Rusijo. Dnevni red teh kon- ferenc, ki bodo trajale do sobote, ni objavl- jen, v poučenih krogih pa zatrjujejo, da se bo razpravljalo o vseh važnih verskih

zadevah. Med drugimi točkami dnevnega reda se bo razpravljalo tudi o reorgani- zaciji katoliškega tiska, o vprašanju kato- liške akcije in o vprašanju prestopov dru- goverce v katoliško vero, zlasti Židov, ki zadnje čase v velikem številu prestopajo v katoliško cerkev. Opažati je, da konfe- renci dozdaj še ni prisostvoval novi pape- šk nuncij. Pričakujejo, da bo šele ob za- ključku konference prispel v Zagreb, ka- kor je to stori običajno njegov predhod- nik Pellegrietti. O konferenci bo izdan ko- munike. Škofi in nadškofji so nastanjeni v škofjskem dvorcu ali pa po samostanih.

Politični obzornik

Ob dvajsetletnici

Iz sokolskih vrst nam pišejo: V včerajšnji številki »Slovenskega Na- rod« ste po pravici najpovoljnejše omeni- li decembrsko izdajo naše odlične revije »Misel in delo«, ki je posvečena dvajsetlet- nici Jugoslavije. V oceni pravite, da je to edina edicija, ki je bila doslej izdana v naši državi ob dvajsetletnici našega osvobo- ženja in uedinjenja.

Ta trditve ni povsem v skladu z resnico. Zato je potrebno, da resnici zavoljo po- pravimo vašo trditve, ki je seveda namerno niste napisali. Poleg decembrskega izdaja revije »Misel in delo« je v istem mesecu iz- šla posebna številka »Sokolske prosvete«, ki je takisto posvečena temu jubileju, sa- mo da po obsegu ni tako zajetna, kakor ona prva (ima 100 strani). Po vsebini pa je bogata in pestra. V 28 člankih obravna- va najrazličnejša poglavja iz preteklosti, ki so v zvezi z napori, žrtvami in boji za našo svobodo in samostojnost, v kolikor je bilo pri njih udeleženo naše predvojno so- kolstvo, ki je bilo že takrat idejno zdru- ženo v enotno jugoslovensko sokolsko za- jednico. Članke so napisali med drugim tu- di bratje, ki so dobro znani v našem ožjem sokolskem krogu: Gangl, dr. Riko-Fux, dr. Božo Škerlj, dr. Maks Kovačič, Jože Smert- nik, dr. Alojz Zalokar, Verij Svajger, Ja- kob Špicar in dr. Milan Goršek.

Ker so tudi sotrudniki jubilejnega izda- nja »Misi in delo« po večini Sokoli, je upravičena trditve, da so z obema edi- cijama tudi ob tej priliki samo Sokoli stor- ili svojo dolžnost. In to je razumljivo: So- koli so pomagali ustvarjati Jugoslavijo, imajo torej stvarno legitimacijo, da so iz- govorili svojo besedo ob njenem dvajsetlet- nem jubileju.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

„Za pokristjanjenje slovenske univerze“

Pod tem naslovom je objavil »Slovenski delavec«, ki po novem letu nima več zele- ne glave in ki je, kakor znano, glasilo Križ- manove delavske organizacije, članek, v ka- terem piše: »Ljubljanska univerza, naše kulturno žarišče, se je rodila pod botrova- njem liberalizma in se na njej opazajo še danes po skoraj 20letnem obstoju usodne posledice vpliva nauku tujih stremeljenj. Kot organizacija ročnih delavcev, ki se bo- ri za stanovsko ureditev družbe, smatramo delovno inteligenco kot sestavni del dela- skega stanu. Delavcem, ki se čutijo ozko povezane z ostalimi stanovi v narodno ce- lo, ne more biti vseeno, pod kakšnimi okoliščinami odraste in se izobražuje slo- venski umski delavec in kakšni so njegovi odnosi do naroda... V »Straži v vihar- ju« smo čitali ponovno jasno zahtevo ka- toliške akademске mladine, da je treba na- šo univerzo pokristjaniti. Univerza mora biti izraz narodove miselnosti in usmerje- na le še v njeno utrditve in poglobitev. Med katoliškim narodom nekrščanska, kul-turno liberalna univerza nima tal in jih imeti ne sme. Katoliški narod ima pravico zahtevati, da zato zgine z naše univerze verski indiferentizem in materialistično na- strojeno bogoodtujenje. V posledicah to- ruzi narodovo samobitnost in mu odtrjuje njegovo inteligenco. Tudi ne sme biti no- bene akademске svobode, ki bi smela na univerzi rušiti Kristusa, Boga, ki ga narod časti. Na odličnem znanstvenem zavodu slovenskega naroda gre Kristusu odlično mesto. Ročni delavci, organizirani v ZZZ, se bodo zato z našo zdravno mlado inteli- genco ramo ob rami borili za popolno iz- trebljenje idejnega, političnega, ekonom- skega in kulturnega boljševizma v tovar- nah, delavnicah in na slovenski univerzi.«

Inozemske borze
Curih, 25. januarja. Beograd 10, Paris 11.705, London 20.715, New York 443.126, Bruselj 74.875, Milan 23.30, Amsterdam 239.25, Berlin 177, Praga 15.17, Varšava 33.75, Bukarešta 240.

Hud udarec za naše izvoznike

Zaradi zatiranja tečajja klirinške marke so silno prizadeti naši izvozniki

Ljubljana, 24. januarja. Vso jesen in tudi čez zimo je bila po Murskem polju, Slovenskih gorah in posebej v Apaški kotlini precej živahna trgovina s sadjem, poljedelnimi pridelki, perutnino in jajci. Prekupčevalci so hodili okrog in kupovali vse, kar se je dalo kupiti. Največ tega blaga, posebno perutnine, jaje in pa tudi ramihi pridelkov, je šlo v sosedno Nemčijo.

Na postajah so dan za dnem nakladali vagonce, ki so šli preko meje. Izvozniki iz Ljutomerja, Radgone in Apaš so imeli mnogo dela z nakupovanjem in so tudi postojali plačali. Kmetje pa so bili veseli, ker so z lahkoto vnovčili pridelke, posebno pa perutnino, jajca, sirovo maslo itd. Tudi cene so bile prilično dobre in so bile mnogo višje od cen v prejšnjih letih.

Izvozniki so lahko boljše plačali, ker so sklepali z različnimi nemškimi odjemalci pogodbe v klirinških markah, ki je stala po sporazumu naše Narodne banke z Nemčijo, precej visoko in sicer med 14.30 din in 14.70 din. Ta tečaj je izvoznikom pridal in so tudi kmetom blago plačevali dražje in sicer na mestu. Kmet je imel od tega veliko koristi.

Narodna banka je res precej dolgo držala ta tečaj nemške marke in kupčija je bila zato precej živahna. Posebej se je razvijala, ko so naši izvozniki dobili precej hitro nakazila za izvozna jabolka.

Pred kakimi 14 dnevi pa je nemška klirinška marka na naših borzih nenadoma

padla in sicer od 14.30 din na 13.80 din in sicer zato, ker naša Narodna banka ni več intervenirala na borzah glede tečajja nemške marke in marka je preko noči padla za 50 par. že prej, meseca decembra, je Narodna banka ustavila izplačilo klirinških saldov, ki so bili do takrat redno izplačani. Sedaj pa, ko je marka skrinčila od prepisane klirirga na 13.80 din, je Narodna banka zopet pričela izplačevati klirinške salde, seveda po novem tečaju. Tako izgubijo naši trgovci, izvozniki pri vsaki marki 50 par in ta izguba gre v milijone.

Ta izguba je tako visoka zato, ker je bila baš jeseni in v začetku zime, pred prazniki glavna izvozna sezona, ko je šlo preko meje ogromno perutnine, jaje in drugega blaga.

Ravno ti prekupčevalci, ki so nakupovali blago za izvoz so cene precej navili, tako da so pokupili čim več blaga. Tako so na primer po Murskem polju pokupili vso perutnino, vsa jajca in sirovo maslo, tako da je za praznike bilo težko dobiti to blago.

Gospodarske kroge so ti ukrepi Narodne banke zadeli tem občutneje, ker so bili tako nepričakovani. Radi tega bo sedaj silno trpel naš izvoz, ker izvozniki ne morejo sklepati pogodb z odjemalci ostanja meje, ker je kalkulacija otežkočena in tudi risikanostna. V drugi vrsti bo pa trpel naš producent, kmet, ki ne bo mogel ničesar prodati.

Hito se je opavila in odšla v tovarno, kjer je sedela nekaj ur v va potro. Opoldne se je poslovila od svojih tovarišic in je niso več videli. Njene tovarišice in sorodniki so prepričani, da je ubogo dekle skočilo v Savo.

Kraljica Jadrana

Ljubljana, 25. januarja. Kraljica Jadrana? Dal Toda »pretendencije« je ved. Odločitev bo padla šele 4. februarja. Najbolj zanimivo pri tem je, da jo bomo izbrali v Ljubljani. Tedaj bo prirejen na Taboru eden najlepših plesnih večerov te sezone, ki ga v Ljubljani nestrno pričakujejo, pač zato, ker so prireditve Jadranske staze na glasu kot posebno dobro pripravljene ter originalne.

Sporod letošnje prireditve je zelo bogat ter pester. Zelo sam začetek bo tako lep, da bo dvorana polna ob napovedani uri, saj bo v uvod plesnega večera zaigrala vojaška godba nekaj učinkovitih koncertnih komadov. Ples sam se bo začel z jadranskim kolom in plesom »Češke besede« v narodnih nošah. Prav narodne noše bodo dale prireditvi poseben čar ter značaj domače prireditve.

Med plesalkami bo izvoljena jadranska kraljica, ki bo prejela veliko nagrado. Govorijo, da bo izvolitev zelo težka, ker se bodo plesa udeležile številne ljubljanske lepotic. Že zdaj je med njimi najbolj vznemirljivo vprašanje, katera bo prejela časten naslov.

Dravinjska dolina pod vodo

Poljčane, 24. januarja. Tako zgodnje povodnje pa še ne pomnimo, so govorili ljudje danes, ko so zagledali, da se Dravinjska dolina sredi zime koplje v vodi. Zadnji naglo skopneli sneg je zemljo do določa namočil in tako je zadoštal za nematen dež, da sta Dravinja in Breznica s potoki izstopili iz struge in zalili krajino od Konjice, čez Lote in Zbečlo ter Pekel in Poljčane tja do Studenice in Makol. Močnejše je deževalo le danes ponoči, sicer pa smo imeli večer že dan prav rahel dežek. Voda se je razlila čez njive in travnike in pokrila ponekod rahlo osušeno. Na nekaterih mestih je šla tudi čez cesto in tako onemogočila prehod. Do opoldne je voda še vedno narasla. Ker je deževje prenehalo, bodo tudi vode brž kmalu upadle, tako da se ni bati hujšega. Ta zgodnja povodnja po ponovno ključje po nujni regulaciji Dravinje. Kakor zatrjujejo, se bo letos s delom na Dravinji že začelo. Val, ki jim Dravinja leto za letom na njivah in travnikih napravi občutno škodo, urejevanje Dravinje nestrno pričakujejo. Ker so načrti že gotovi in je odobren že tudi potreben kredit, se stvar gotovo ne bo zavlekla.

Z deževjem se je ohladilo tudi ozračje. Medtem ko smo imeli po ostri zimi obožljivo — 22 stopinj pod ničlo, je bilo zadnje dni kar toplo, tako da smo odločili težke zimske suknje, nekatere otroke pa smo videli hoditi okrog celo boso. Sneg je seveda izgubil povod, bele davi se je spet rahlo prikazal na Boču.

Iz Ptujja

— *Pevski zbor ptujskih železničarjev v Dolnji Lendavi.* Železničarsko pevsko društvo »Železničar« je postalo v zadnjem času zelo agilno ter je priredilo že več javnih koncertov, dočim pevski zbor Glasbene matice od dne do dne bolj peša in je le redko kaj čuti o njem. V soboto so naši železničarji priredili v Dolnji Lendavi lep pevski večer, ki je bil zelo dobro obiskan. Zbor je vodil pevovodja g. Ciril Kafol. Zapolni so več Adamičevih pesmi, kakor tudi Prelovčeve in druge. Slovenska pesem je vse poslušalce na naši severni meji navdušila in so bili prvi bogato nagrajeni. Tako vrši naše železničarsko pevsko društvo tudi lepo propagando za slovensko pesem na naši najkrajnjši severni meji.

— *Pregled motornih vozil bo za Ptuj in okolico 27. t. m. na sejmšču od 9.15 do 12.30.*

— *Tatvine kokoši.* Neznani prijatelji kuratine so vionili v kokušjak tukajšnje hišarince ter odnesli deset lepih kokoši. Orožniki iščejo tatove.

Med pretepom zaklan

Škofja Loka, 24. januarja. V neki naši okolici gostilni je bil v nedeljo vrt dan. Prav za včeraj, ker so se tepili in prepekali le ponoči. Kako je do tega prišlo, bo ugotovila preiskava. Po polnoči so pričeli plesati. Ljudi se je nabralo mnogo in gostilniški prostori so bili polni. Kakor vse kaže, je dal korajžo alkohol, zavrle je iz, pričela se je izmivanja in končno pretep. Lasci in pretevali so se, kakor že dolgo ne. Kakor vedno, so se prisotni porazdelili v dva tabora, od katerih je vsak hotel odnesti zmago. V »bitki« so švankasti komarci, ropotali so stoli, pobili pa so steklenice, še več pa se je nemara izgubilo v šepih. ... Kdo tudi bi v takem mazaču gledal na vask košček. ... Tepeč, ki je hotel opravičiti fantovski pomen, se je razselil na široko. Morda bi bil še hujši, da ni imela gospodinja toliko prisotnosti duha, da je vrata v plesno sobo in v gostilno zaklenila in je bilo tako okrog 50 ljudi takoj izločenih iz »fronte«.

Nastajajo bojovniki se niti kar niso dali ugnati. Potem, ko so jih izgnali iz hiše, so hoteli vanjo zadržati, pa zopet spredaj, tako sem in tja. Kar je govorilo tudi je-

klo, so si porezali roke in prste, enega so potolkli po glavi, najhuje pa jo je staknil neki Radovič Milo. V tem namreč, ko so ugamili v veči električno luč, je nekdo zasadi v Radoviča trikrat nož. Dvakrat v pravi koži in tretjič v jetra. Nevarno ranjenega Radoviča so prepevali v Ljubljano, kjer se bori s smrtjo. Nemir, ki je spravljal ob spanje vso vasico, se je zavlekel tudi še na prsto, kjer so govorila polena.

Včeraj ves dan in danes imajo škofjeloski orožniki posla, da polove vse junake predpustnega časa. Sedemim so že pristrižene peroti, njih število pa se bo še povečalo, saj je bilo udeleženi pri tepežu mnogo fantov. Predvsem gre za vprašanje, kdo je zaklal Radoviča. Gostilničar trpi veliko škodo.

Požar pod sv. Miklavžem

Ribče, 24. januarja. Na Hribu, mali vasiči, pod Sv. Miklavžem, daleč po Zasavju dobro vidni in med izletniki priljubljeni izletniški točki, domuje kresniški župan g. France Kokalj ali po domače Dragar. Nekdo mu je podtaknil ogenj v slavnato streho kombinirane gospodarskega poslopja. Hipnota je bilo vse poslopje v plamenih. Najprej so pritekli na pomoč sosede, pa obruvne klince pa so prišli reševati tudi okoljanci. Može in fantje so si prizadevali, da bi rešili goreče poslopje, ženske pa so v ška, fih nosile vodo. Kljub naporu niso mogli rešiti gorečega poslopja. K sreči so rešili vsaj živino. Iz gorečega svinčaka so rešili tudi nekaj prašičev, vseh pa niso mogli in jih je nekaj zgorelo.

Da gori na Hribu, smo zvedeli kmalu tudi v dolini. Saj je sij z Dragarjevega poslopja bil viden po vsej dolini. Pri nas v Ribčah in v sosedni Veliki vasi so gasilci trobili alarm. Brž so bili pripravljeni za odhod. Po slabih občinskih poteh niso mogli v hrib, ker je deževje zadnjih dni pota preveč razmočilo. Zato so odšli gasilci reševati kar brez brigalov. Posrečilo se jim je preprečiti razširjenje ognja na sosedna poslopja.

Gospodar Kokalj je hudo oškodovan. Zgorelo mu je razen poslopja tudi nekaj prašičev in dvajset kokoši. Iz gorečega poslopja tudi niso mogli več potegniti slamo in žito, ki pa je bila obročna last in so jo imeli pri Dragarju le v shrambi. Kadar jo je rabil kak vaščan, jo je dobil na posodo. Dragarju je zgorelo tudi precej krme, živil in kmetijskega orodja. Zavarovan je bil le za malenkostno vsoto, zato je škoda še občutnejša. Po vseh znakih sodeč je bil ogenj podtaknjen. Da bi čimprej odkrili žolčca, so obvestili orožnike, ki so že uvedli preiskavo.

Dražba krzna v Ljubljani

Ljubljana, 25. januarja. Kvaliteta krzna, poslanega v Ljubljano skoraj iz vseh predelov naše države, je bila v splošnem srednja. Najboljše so bile kune belice in gorske lisice. Slabo je bilo krzno poljskih lisic in ne posebno dobro tudi kun zlatic; zadnje so kljub temu dosegle ceno, ki je do 35% višja od one na zadnji dražbi v Leipzigu.

Napredaj je bilo največ lisic, za katere se še vedno ni zanimanja. Upoštevati je sicer treba, da se je zadnje leto v nekaterih državah trgovina s krznom preusmerila, da obstoje devizne težkoče in ostre uvozne omejitve, kar vse vpliva na trgovino s krznom in ceno. Lisic je na tujih tržiščih dovolj in doma še vedno preveč. Svoječasna visoka cena lisicam je premetila naše lovce, da so plenili v svojih loviščih lisice tudi s strupom. Morda je baš strup kriv, da je število vpljenih lisic vsako leto preveliko in da so zato cene znatno padle in deloma sploh ni zanimanja. Na aukciji se je prodala komaj ena tretjina lisic; ostanek pride na dražbo meseca marca, ko bo mogoče položiti že bolj razčiščen in izvoz olajšan.

Zanimivo je, da so kupovalci kupci krzno v ponedeljek dopoldne v prosti prodaji na sejm in ga popoldne deloma izročali v prodajo na dražbi, kjer so dosegli višje cene. Krzno se je kupovalo za Anglijo, Francijo, Nemčijo in domačo uporabo v državi. Dosežene cene za prvotno krzno so sledeče:

Lisice poljske	100 din
Lisice gorske	140 din
Lisice posebni komadi	180 din
Kune zlatice	1000 do 1320 din
Kune zlatice pos. komadi	do 1500 din
Kune belice	550 do 600 din
Dihurji	80 do 110 din
Vidre	320 do 400 din
Zajci zimski	7 din
Srne zimke	9 letno 16 din
Jeleni	40 din
Danjaki	13 din
Jazbeci	70 do 76 din
Divje svinje	10 din
Divje mačke	50 din
Pišmavke (Bisam)	25 din
Prihodnja dražba bo 6. marca 1939.	

Iz Kranja

— *Koncert bolgarskega tenorista.* Drevo 20. nastopi v dvorani Narodnega doma bolgarski operni tenorist g. Hristo Zlatev iz Sofije. Jugoslovensko-bolgarska liga v Kranju vabi meščanstvo, da se koncerta udeleži v čim večjem številu. Na sporedu so bolgarske narodne pesmi, ki jih je g. Zlatev z odličnim uspehom izvajal pred dnevi tudi v ljubljanskem radu.

— *IV. člani akademski ples.* ki je ena najlepših prireditev v Kranju, je dosegel zelo lep uspeh. Lepo dekorirane prostore Narodnega doma je ob točno napovedani uri zasedla odlična družba iz Kranja, Ljubljane, Jesenic, Škofje Loke in od drugod. Pri uvodnem koncertu je nastopila domačinka operna pevka gđ. Vera Majdičeva, ki je žela z izvajanjem iskreno odobravnje. Po študentovski himni »Gaudeamus igitur« je pričela polnočna častnega damskega komiteja, ki jo je otvoril predsednik p. o. akademik g. Marjan Dolenc z go. Lipovskovo, soprog g. sreškega načelnika. Po oficelnosti se je razvila neprijetna zabava ob zvokih plesnega orkestra »New Star« iz Ljubljane, ki je le težko zadostil plesu željni mladini.

— *Iz življenja šahovskega kluba.* V nedeljo 22. t. m. je bila prijateljska tekma med šah. k. železničarjem iz Ljubljane in domačim šah. klubom na 8 deskah, ki je končala neodločeno s 4:4 in sicer ing. Dobovšek : Singer 1:0, Kragelj : Koc 1:0, Langot : ing. Štopal 1/2:1/2, Kerč : Vidgar

1/2:1/2, prof. Aplenc : Košar 1/2:1/2. Bezrukov : Žerjav 0:1, Langus : Dodič 0:1, Velikonja : Jonke P. 1/2:1/2. V nedeljo 29. t. m. se vrši v ljubljani revarna tekma, na kateri bosta nastopila oba kluba v najmočnejših postavah. — Prijave za kvalifikacijski turnir se sprejemajo do petka 27. t. m. šahovski klub opozarja vse člane in prijatelje, da so igralni dnevi odslej ob ponedeljkih, sredo in petkih, od 20. ure dalje v lovski sobi hotela »Stara postaja«.

— *Sprememba lastništva.* G. Likozar Stanko, avtoprevoznik je kupil Pučnikovo pristavo na Blejski cesti.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 25. januarja katoličani: Spreobrnjenje Pavla

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Princesa Ilona
Kino Union: Kneginja Tarakanova
Kino Sloga: »Plačal vam bom«

Ljubljanski sadjarski in vrtnarski poudružnica predavanje g. Joža Kregarja »Kako zalivamo rastlinam pozimi in poletje ob 19. v kemijski dvorani na I. drž. realni gimnaziji (realni)«

Ljudska univerza: predavanje prof. Fr. Gnjazde »Misel in beseda« ob 20. v mali Filharmonični dvorani

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrseva cesta 43. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Ozpod sita

Po vsem svetu smo raztepeni in raztreseni Slovenci, skoraj tako kakor naši bratje Čehi. V vseh poklicih najdeš Slovence, samo v enem menda še nimamo zastopnika. V mislih imamo krvniški poklic. Tudi krvnikovo delo je vredno plačila, kakor vsako drugo, morda še bolj, saj ni prijetno in lahko tudi ne. Zdaž kaže, da se bomo Slovenci lahko postavili tudi v tem poklicu. Uredništvo je prejelo oni dan od nekod dopisnice nekega kmečkega fanta, ki nam piše s okorno, a nemara krepko roko.

»V Vašem listu sem našel, da gospod Rabelj pariški krvnik Deibler išče namestnika. Jaz bi nastopil to službo, a jaz sem od ubogih staršev sin, polnoletni sem in moj rok sem že odslužil...«

Fant nas prosi, naj obvestimo o njegovi želji pariškega krvnika in mu odgovorimo, kako bo s to zadevo. Gospod Deibler v Parizu bo morda sam tako prijeten, da nas bo obvestil, če res potrebuje namestnika in če bi se zadovoljil z našim fantom. Počakajmo, morda pa bo kaj kruha iz te moke.

Litoponska afera

Celje, 25. januarja. Danes dopoldne se je pred okroglim sodiščem v Celju pred tričlanskim senatom nadaljevala 13. t. m. prekinjena razprava zaradi industrijske špijonaže v tako zvani litoponski aferi. Kot prvi je bil zaslišan policijski agent Josip Rupret iz Celja, ki je izpovedal, da je parkrat napravil ovadbo, ker je izvedel po zaupni osebi, da je Angela Zeleznikova, uradnica obtožena Stanka Jezernika, njemu izjavila, da ima Jezernik skritih še več načrtov iz kemične tovarne in pražarne v Celju. Obenem je bila takoj zaslišana Angela Zeleznikova, ki je to trditve odločno zanikala.

Nato je bil zaslišan praktični kemik Marjan Matjašič, ki je bil več let uslužen v kemični tovarni v Celju in je nameščen v Medičevi tovarni v Celju kot kemik v kemičnem laboratoriju. Izjavil je, da je dobro litoponsko opako mogoče izdelovati, če je na razpolago tovarna in če se ima za seboj nekoliko prakse. Obtoženi Milošević mu je povedal, da potrebuje eksperimente za izdelovanje opake, za katero je bil obtožen Matjašič. Matjašič mu je takrat pomagal pri poizkusih, material pa mu je dobavljal Milošević, ki je imel kot ravnatelj Kemične tovarne in pražarne v Celju od leta 1932 vso tehnično in komercialno odgovornost pri podjetju.

Strojni tehnik Bajc, uslužen pri tvrdki Medić & Zankl, je izjavil, da mu je strojni inženjer Pibernik dal s svinčnikom narisane načrte za razmnožitev litoponskih peči v aprilu ali maju leta 1933, da bi jih iztusišal.

Sledilo je čitanje izvedenjskega mnenja inž. Knopa iz Celja na podlagi njegovega oglada kemične tovarne v Celju. Njegovo mnenje temelji na tem, da sta obe tovarni analogni. Tovarni sta sicer različni, a sta zgrajeni po istih načelih in načrtih. Kot izvedenca sta bila dopoldne zaslišana še ing. Gulič in ing. Guzelj iz Ljubljane. Razprava bo najbrž trajala ves dan.

Snežne razmere

Poročilo Tujkoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS z dne 25. I. 1939

Kranjska gora 810 m: —2, delno oblačno, 23 cm snega, osrenjen
Radeče-Planica 870 m: —2, delno oblačno, 36 cm snega, osrenjen
Planica-Slatna 950 m: —2, delno oblačno, 40 cm snega, pršič
Planica-Tamar 1108 m: —3, delno oblačno, 46 cm snega, pršič
Peč-Petelinjek 1440 m: —4, sončno, 48 cm snega, pršič
Pokljuka 1300 m: —3, delno oblačno, 70 cm snega, pršič
Bohinj »Zlatorog« 530 m: 0, delno oblačno, 5 cm snega, južen
Doma na Komni 1520 m: —3, sončno, 110 cm snega, pršič
Velika Planina 1558 m: —3, delno oblačno, 80 cm snega, 10 cm podlage
Krvavec 1700 m: —4, oblačno, 30 cm snega, 70 cm podlage
Pohorški dom in Mariborska Koča 1080 m: —1, sončno, 30 cm snega, južen
Rabunka na Pohorju 715 m: —1, sneži, 10 cm snega
Koča pri Sv. Treh Kraljih 1191 m: —2, oblačno, 40 cm snega, osrenjen
Sv. Lovrenca na Pohorju 483 m: —2, oblačno, 10 cm snega, osrenjen
Koča na Smrekovcu —3, oblačno, 80 cm snega, osrenjen
Peča 1654 m: —1, sneži, 90 cm snega
Rimski vrlec 530 m: 0, oblačno, 13 cm snega, južen
24. I. 1939
Gorjuše 1000 m: 1, oblačno, 10 cm snega, južen
Moziška planina 1444 m: —3, delno oblačno, 20 cm snega, 60 cm podlage
Koča pod Kopo 1377 m: —2, oblačno, 60 cm snega, osrenjen

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 25. januarja: Upniki, na plan! Red B
Četrtek, 26. januarja: Hollywood. Red A
Petek, 27. januarja: zaprt
Sobota, 28. januarja: Upniki — na plan! Izven

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 25. januarja: Evgenij Onegin. Red Sreda
Četrtek, 26. januarja: La Boheme. Gostovanje Josipa Gostiča. Red Četrtek
Petek, 27. januarja: ob 15. uri: Boris Godunov. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah od 16 din navzdol. Izven
Sobota, 28. januarja: Frasquita. Red B

Tenorist Josip Gostič nastopi jutri v naši operi v Pucenitvi »La Boheme«. Odličnega pevca pozdravljamo ob njegovem prvem letošnjem gostovanju v naši operi. Ostala zasedba tega dela kakor običajno. Predstava bo za red Četrtek.

Izredna pocenitev zelenjave

Ljubljana, 25. januarja. Živilski trg v Ljubljani nedvomno ni bil še nikdar tako dobro založen z zelenjavo januarja kakor letos. Se celo spomnimo, je bilo na trgu pogosto manj zelenjave, bila je pa tudi znatno dražja. Od zadnjega tržnega dne se je zelenjava še posebno pocenila.

Najcenejša je dalmatinska zelenjava. Zaradi toplega vremena so dalmatinski zelenjadarji v tej zbirki pridelali izredno mnogo solate in cvetače. Pridelane solate so bile normalna cena uvožene solate 10 do 14 din/kg; če tej ceni primerjamo sedanjo ceno v 4 do 8 din/kg, sprevidite, da se je solata pocenila približno za 150%. Če bi se sorazmerno pocenila še druga živila, glavi glavna (solata pa ni glavno živilo), bi bila gospodinja lahko zadovoljna. Toda vse drugo je zelo drago, a sene zelenjave ljudje navadno ne kupujejo, zato tožijo tudi prodajalci cenene solate in cvetače nad slabo kupčijo. Kakor navadno ob koncu meseca, se tudi zdaj številne gospodinjice izogibajo trga. Januar je eden najbolj mrtvih mesecev, ko so gospodinjice računali še posebno in ravnotežja zaradi večjih izdatkov o božicu in novem letu. Gospodinjice vsaj upajo, da bo zelenjava tako poceni tudi še v začetku ma-

seca ter da se ne bo podražila zaradi števnejšega prometa. Ždaj je napredaj najlepša cvetača po 3 din/kg, po doslej najnižji ceni na našem trgu.

Četrtek je uvožena zelenjava tako poceni, še vedno lahko z njo konkurira domača, toliko je je. Jeseni je bilo solate tako poceni, da ga večina pridelovalcev ni prodala. Shranili so ga v kleti ter so še vedno tako dobro založeni z njim, da bi ga lahko prodajali do prihodnjega pridelka, če bi jim precej ne zgnilo. Zato je pač trg tako dobro založen z njim. Na izbiro je motovilca, špinata, radica in endivije, torej razen vrst, ki so napredaj jeseni, še zimske vrste solat.

Slabše založen je le perutninski trg, a jaje je tudi napredaj nekoliko več kakor prejšnje zime.

Hribernikova skočila v Savo?

Vodice, 25. januarja

O 19letni delavki Ani Hribernikovi iz Zepog, ki je bila zaposlena v tovarni »latex« v Kranju, o kateri smo pred dnevi poročali, da jo pogrešajo že od sobote po sv. Treh kraljih, še ni nobenega sledu. Okrog njene uode se pletejo različne govorice in so vse prepričani, da je šla v Savo, kakor je napovedala. Hribernikova je bila doma iz Zepog pri Smledniku. Oče ji je zgodaj umrl, mati pa se je kasneje drugič poročila. Čim je odrasla, si je poiskala službo v Kranju in je zadnje čase delala v tovarni »latex«, kjer je bila med svojimi tovarišicami zelo priljubljena.

Hribernikova, ki je bila čedna dekle, se je kmalu potem, ko je dobila službo, preselila z doma v Črčiče, kjer je stanovala pri posestniku Janezu Grabcu. Nedavno se je seznanila z delavcem Ivanom Z., ki je doma iz Črčič, zaposlen pa v neki tovarni v Kranju. Med njima se je kmalu vnela ljubezen, ki ji je pa nasprotoval Anin brat. Ker je imela Ana nekaj denarja, ki ji je pa je zapustil sorodnik iz Amerike, je hotel brat, da bi se poročila z nekim bogatim posestnikom iz okolice, o čemer pa dekle ni hotelo ničesar slišati. Ostala je s svojo sestro fantu, s katerim je nameravala še v bližnji bodočnosti stopiti pred oltar. V drugihi nekaterih tovarišic in pa fanta je odšla Ana na sv. Tri kralje v Kranj v kino, o čemer je zvedel brat, ki je naslednje jutro prišel na njeno stanovanje in jo pričel okoličati, ker se ni bila zapustila svojega fanta. Lotil se je je tudi dejenke, naker mu je Ana po pripovedovanju prič odgovorila: »Danes si me zadajkrat, odlej me na boš več!»

DANES PREMIJERA LJUBKEGA MUZIKALNEGA FILMA
Princesa Ilona
 fantazija, »Carmen«, »Don Giovanni« v raznih modernih slogih itd. jamčita za 2 uri lepega glasbenega užitka.
KINO MATICA 21-24

DNEVNE VESTI

— Nova navodila Narodne banke. Narodna banka je razpisala te dni pooblaščenim zavodom pet novih okrožnic z navodili glede nakupa in prodaje deviz in valut. Prva okrožnica se nanaša na dovoljenje za izplačila nad 5.000 din z dinarskega računa inozemcem v naši državi. Narodna banka bo prodajala turistične dinarje za svobodne devize na bazi svobodnih tečajev, veljavnih v času prodaje. Druga okrožnica se nanaša na odstop 25% svobodnih izvoznikov deviz po posebnem tečaju. Ta obveznost se pa ne nanaša na terjatve za izvoz našega blaga v svico. 55% vseh prejetih deviz lahko realizirajo potom pooblaščenih zavodov na domačem trgu po svobodnem tečaju. Tretja okrožnica se nanaša na odstop 25% izvoznikov deviz Narodni banki po tečaju 238 din za angleški funt. Domači izvozniki lahko torej 75% prejetih deviz prodajo svobodno na domačih borzih preko pooblaščenih zavodov.

ROBIN HOOD

— Sarajevo zahteva svoj pokojniški zavod. »Jugoslovenski list« piše o zahtevi beogradskega Pokojniškega zavoda, da naj bi se ustanovila v Sarajevu samo njegova podružnica, češ da Pokojniški zavod v Sarajevu nima pogojev za samostojno delo. V začetku januarja so pa dobile sarajevske zbornice poročilo predsednika ljubljanskega Pokojniškega zavoda dr. Milavca o poslovanju sarajevskega Pokojniškega zavoda, ki se vodi začasno v Ljubljani. Ta referat najbolje zavrača trditve beogradskega Pokojniškega zavoda. V Sarajevu pridejo v kratkem zastopniki Pokojniškega zavoda iz Ljubljane, da določijo sporazumno z zastopniki bosanskega gospodarstva in privatnih namestencev delegacije, ki bo v Beogradu posredovala, da se imenuje uprava samostojnega Pokojniškega zavoda v Sarajevu. To zahtevajo tudi vsi bosanski gospodarski krogi.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes PREMIJERA napetega filma iz čikaškega predmestja

»Plačal Vam bom«
 ob 16., 19. in 21. uri

— Diplomirani so bili na pravi fakulteti univerze v Ljubljani gg. Joža Novak iz Jesenice, Saša Korun iz Ljubljane, Edo Valentič iz Kranja, Marjan Ogrizek iz Celja, Alojzij Jager od Sv. Jurja ob južni železnici, in Jurij Picek, iz Novega mesta. Čestitamo!

KINO MOSTE

Danes ob 20. uri Jeanette MacDonald

SAN FRANCISCO

po znižanih cenah

— Zanimiva odločba državnega sveta. Nova občinska zakonodaja (zakon o občinah z dne 15. aprila 1933. in zakon o mestih z dne 22. julija 1934) predvideva proti odlokom občinskih organov (predsednika, poglavarstva, odbora odnosno sveta) pritožbo na nadzorno oblast vsakomur, ki je z odlokom neposredno in osebno prizadet v svojih pravicah ali interesih. V obeh zakonih je pa važna odločba, po kateri se lahko vsak občan pritoži na nadzorno oblast tudi če odlok ni poedinega, osebne, temveč splošnega značaja, če odlok nasprotuje obstoječim zakonom in zakonskim predpisom. Glede pravnega pomena takih pritožb je izdal državni svet zanimivo odločbo, po kateri mora nadzorna oblast v takem primeru postopati po § 143 zakona o mestnih občinah in če odlok splošnega značaja proti kateremu je bila vložena pritožba res nasprotuje zakonom odnosno zakonitim naredbom, ga mora zadržati do izvisitve. Nadzorna oblast pa ni dolžna izdati pritožniku formalnega odloka, ker ta pravica pritožbe ni dana občanu v njegovem osebnem, temveč v splošnem interesu, ne njemu kot osebi, temveč kot članu občine.

— Komna ima letos že svojo tretjo sezijo zimskega veselja. Z Domom na Komni se je planincem in smučarjem odprl smučarski raj v tem planinskem predelu, ki je bil še pred štiri leti pozni in težko dostopen. Komna nudi neizmerno vsakemu svoje celo najskromnejšemu smučarju, ki se bori še z začetnimi težavami. Smučarju — planincu pa nudi Komna vse, kar tukaj najde vseh vrst smučarjev, od najstarejših do najpolažnejših. O Domu SPD

na Komni se govori danes mnogo v zamejstvu, kjer vedno dalje prodira glas o lepota, ki jih skriva kraljestvo Zlatogora pod Bogatinom, Podro goru, Lanševico in drugih vršacih. Zadržna dva dneva je na Komni pošteno medlo, zopet narašča višina snega, ki ga na nekaterih krajih proti Bogatinu sedlu že zopet 150 cm. Termometer kaže zopet mraz od dve do tri stopinje pod ničlo, sonce obseva belo zasneženo Komno in omehča zgornjo plast snega tako, da se tvori znatno sneg, ki je smučarju pri ljubljani podlaga. Južno vreme v dolinah, osobito v Ljubljani in njeni najbližji okolici ne sme plašiti one, ki so namenjeni na Komno, ker gori je snega dovolj in tudi dovolj lepega zimskega vremena. V januarju Dom SPD na Komni ni prenapolnjen ter je v tem času mirno bivanje v središču prostornih smučarjev užitek za vsakega posetnika. Vse podrobne informacije dobite v pisarni SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4.I.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 7 z dne 25. t. m. objavlja pravilnik o notranjem gospodarstvu s šolske imovine in o uporabi posebnih dohodkov v državnih gospodinskih šolah in tečajih in v državnih učiteljskih gospodinskih šolah.

ROBIN HOOD

— Zanimive spominske znamenke. Naši poštni uradniki imajo že dolgo enotno organizacijo, potom katere skušajo dvigniti svojo stroko in izboljšati svoj gromotni položaj. Njihovo združenje je doseglo v svojem prizadevanju že lepe uspehe. Zdjaj hočejo zgraditi še svoj dom v Beogradu, kjer bodo poleg prostorov za stanovsko organizacijo še posebni prostori za knjižnico in menzo, velika dvorana za razne prireditve itd. Da bi čimprej zbrali denar za dom, so se obrnili na poštnega ministra s prošnjo, da bi odobril prodajo posebnih znamk z dodatkom. Na znamkah bo prikazan razvoj našega poštnega prometa od prvih poštarjev, ki so nosili v kneževini Srbiji pošto tja do Carigrada, pa do letala kot najmodernejšega poštnega prometnega sredstva. Nove znamenke pridejo kmalu v promet.

— Carinski dohodki od 1. do 10. januarja. Po podatkih centralnih carinskih blagajni so znašali carinski dohodki od 1. do 10. januarja 20.438.577 din. Lani od 1. do 10. januarja so znašali carinski dohodki 5.413.227 din ali 36,03% manj. Od 1. aprila 1938. do 10. januarja 1939. so znašali carinski dohodki 790.207.481 din po računih bi morali znašati 786.088.333. Prebitek torej znaša 4.119.084 din.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 10. januarja je bila silnava in parkijevska na 169 dvorcih, vrančni prisad na 1 dvorcu, steklina na 3, svinjska kuga na 32, svinjska rdečica na 6 dvorcih, perutninska kolera na 2 in kuga čebelarstva na 1 dvorcu.

— Kravavec je imel v nedeljo 22. t. m. lepo solnčno vreme. Pri čitanju teh vrstic bo marsikdo zmaljal z glavo in smatral notico za »čamnikarsko raco«. Dejansko pa je temperatura jutraj znašala —1° in je debel snež pokrival vse drevice, tako da je okolica doma bila prelepa. Sonce se je pokazalo že v dopoldanskih urah ter je grelo tri zadovoljne turiste do polnočnega, ko so se pripodile megle iz doline in zakrile razgled. Snega je okrog 70 cm ter je osobito proti Vel. Zvolu za smuko pr. vovrsten. Pot iz Cerklj do Doma na Kravavcu je zagažena. Člani SPD imajo 30% popust pri vožnji iz Ljubljane v Cerklje in nazaj z avtobusom trdke žužek. Dom na Kravavcu stoji na edinstveni razgledni točki ter je za zimo oskrbovan. Smučarji planinci naj izrabijo ugodno priliko ter naj posekajo v čim večjem številu navedeno zimsko postojanko na Kravavcu.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in deževno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Kumboru in Dubrovniku 13, v Splitu 12, v Beogradu 10, v Zagrebu in na Rabu 9, v Sarajevu 8, na Visu 7, v Ljubljani 6,1, v Mariboru 4,1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,1, temperatura je znašala 4,0.

— Zasledovan cigan. V hišo posestnice Marije Bregarjeve v Brinju v dolski občini je oni dan okrog 2 ponoči vdrl maskiran razbojnik. V hišo se je razbojnik splazil skozi slamanato streho, nato pa po podstrešnih stopnicah v prtiličje in v sobo, kjer sta spali gospodinja in njena sestra Ivana, od katerih je izsilil vso gotovino, nekaj nad 200 din. Ker je razbojnik govoril mešano hrvaščino, domnevajo orožniki, da je zakrivil razbojniški napad najbrž cigan Jože Hudočević, ki se stalno potepa po okolici.

— Ingušijana ali ukradeni lovski pes. Lovski čuvaj Milan Hribar je prijavil orožnikom na Jellici, da sta mu izgnila dva lovski pes, od katerih je eden rjavi in bel barve s kratkim repom, star okrog 10 mesecev, vreden 2000 din. Drugi je star dve leti, je bel barve in v velikim črnilni lisami ter je vreden 1000 din. Kdor bi kaj vedel o njih, naj sporoči orožnikom na Jellici.

— Dopisnica romana nad 20 let od Splita do Šibenika. Za 60 km dolgo pot od Splita do Šibenika je rabila dopisnica, ki jo je prejel te dni Mario Lukić, nad 20 let. Dopisnica je bila oddana na pošto 17/9. 1918. Na nji je znamenka za 10 vinarjev s sliko Franca Jožeta. Roman poštnega šlga v Splitu je na nji tudi poštni žig Šibenika z dne 23. januarja 1939.

— V prepiru zadavil ženo. V vasi Podmaku blizu Jajca sta dolgo živela v slogi zakonca Jozo in Anica Dojter. Zadnje dve leti sta se pa večkrat prepirala. Žena je postala starna in neprestano je očitala možu zdaj to zdaj ono. Slednjič je moža minilo potrpljenje. V ponedeljek po obedu ga je zopet zmerjala, češ da sploh ni možki, jo je zgrabil za vrat in davil, dokler ni izdihnila. Potem je pa odhitel v Jajce in se prijavil oblastem.

— Ženo je vrzel v vodo, potem jo je pa sam rešil. Orožniki v Srebrenu so aretirali kmeta Todorja Jankovića, ki je vrzel v ponedeljek svojo ženo v vodo, potem je pa skočil za njo in jo sam rešil. Spila sta se zato, ker ga je hotela žena zapustiti.

Iz Ljubljane

— Iz Prošnja prodajalce s Pogačarjevega trga. Med tržnima lopama na Pogačarjevem trgu, kjer je zelo živahen osebni promet dan za dnem, pa tudi vozni, saj tam vozijo na trg in s trga mesarji in zelenjadarji, je zdaj zopet takšno blato, da se gospodinjice boje poti na trg. Trg sam je tlakovan kakor tudi večina dohodov, prav ta, najzvišnejši dohod je pa vselej od detju najbolj zanemarjen, tik ob razstavljajih živilih. Pogosto smo že prosili, da bi postrgali blato, če se nimajo peska za posipanje, ter da bi omarili cesto vsaj pred tržnimi dnevi. Zdjaj ponavljamo to razlogo.

ROBIN HOOD

prošnjo ter upamo, da ne bo zaman, saj ne moremo verjeti, da je Pogačarjev trg tako pozabljen iz kakšnega posebnega razloga.

— Iz Podpora obrtnika najrevnejšim v stari cukrarni. Ko je mestni socialni urad v novem zavodu v stari cukrarni pripravil prenočišča za reveže brez doma, je vse za prenočišče potrebne postelje popravil ugledni lastnik splošnega ključavničarstva g. Josip Rebek s Cankarjevega nabrežja št. 9. Njegov nizki račun za prav dobro napravljeno delo je znašal 421 din, vendar je pa ves ta znesek v celoti daroval najbednejšim, ki iščejo zavetja v novem mestnem socialnem zavodu v stari cukrarni. Mestno poglavarstvo se za podporo revnim najlepše zahvaljuje z željo, naj bi drugi mojstri posnemali dobri zgled tega socialno čutečega obrtnika.

— Iz Stavna dela na nekaterih stavbiščih so se zopet začela. Zadnje čase mraz ne ovira več nekaterih stavbnih del, zlasti pa na velikih stavbah, kjer so delali že jeseni. Tako delajo zopet na stavbišču Ba'te in banke Slavije. Nekaj delavcev je zaposlenih tudi pri raznih manjših, po večini adaptacijskih delih Kljub temu je pa seveda velika večina stavbnega delavstva, ne le v Ljubljani, temveč v vsej banovini, brez zaslužka, kar občuti še tem bolj tež, ko, ker ne prejema nobenih podpor.

— Iz Počasneje umrlih so darovali za mestne reveže: rodbina Dogan s Tyrševce ceste 17 din 200 namesta venca na krsto g. Marije Vencajzove; uradništvo Priv. agrarne banke, Gajeva ul. 1 din 218 namesta venca na krsto predsednika Priv. agrarne banke ministra v pok. Bogdana Markovića. Mestno poglavarstvo se darovalcem najlepše zahvaljuje. — Počastite rajne z dobrimi deli!

— Iz Sentijskega gledališča bo v soboto 28. t. m. ob 20.15 premiera 3 dejanske Vachove komedije »Peč«. Dejanje komedije se vrši v Ukrajini za časa sve, tovrne vojne. Sodelujejo: Bučarjeva, Pučljeva, Novak, Plevelj in Petrak. Igra je dobro pripravljena in na novo opremljena. V nedeljo 29. t. m. ob 15.15 se uprizarjo kot popoldanska predstava »Dobri vojak Švejk« z g. Lavričem v naslovni vlogi. Na popoldansko predstavo opozarjamo zlasti izvenljudjansko občinstvo. V nedeljo zvečer ob 20.15 pa se ponovi komedija »Peč«. Kupite vstopnice že v naprej.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekl. izjave beseda Dtn 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

CEPLJENO TRSJE

sadno drevje, divjake — nudi Žitner Franjo, Zamušani, Sveta Marijeta pri Moškanjcih. — Zahtevajte cenik! 267

MALI OGLASI

v »Slovenskem Narod« imajo sigurno uspeh! Beseda 0.50 par.

MEDARNA

Prva specialna trgovina za med, Ljubljana, Sirovska ul. 6, nudi prvovrstne sortirane cvetlični med lastnega pridelka in od najkakovnejših čebelarjev po najnižji ceni. Na dobelo in za drobnost, 12.T

FOCENILI

sno znatno vsa zimska oblačila površnike, Hubertuse, perilo itd. PRESER, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

KLISEJE

asuriranje, veseenje zaves, perila, monogramov, gumblice. Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gospodarska cesta 12. 3.T

SPALNICE, KUHINJE

priznana solidno izdelane, dohite pri trdnosti, misarstvo, Gosposka ul. 10. 367

— Iz Pregled motornih vozil. Redni letni pregled avtomobilov in motociklov bo 30. in 31. t. m. ter 8. februarja vsakokrat od 8. do 13. ure v Ljubljani na Bregu št. 20 (Dovoz z Novega trga). Uprava policije poziva lastnike motornih vozil iz Ljubljane, da pravočasno pripeljejo vozila k pregledu in se točno drže prejetih navodil, posebno pa določene ure, ker bodo s tem omilili nepotrebno čakanje Lastnikov, ki so za svoje vozilo plačali predpisane takse, bo komisija odobrila uporabo vozila in izdala evidenčne tablice za leto 1939.

— Iz Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani pri franciskanskem mostu se sedaj nahaja optik in urar FR. P. ZAJEC, torej ne več na Starem trgu. — Samo kvalitetna optika.

— Iz Rezervni oficirji. Pododbor Udrženja rezervnih oficirjev v Ljubljani bo imel svoj redni 16. zbor v petek 10. februarja t. l. ob 20. v društveni sobi. Kongresni trg 1. Vabimo tovariše člane pododbora, da se zbora udeležijo. Uprava.

— Iz Opozorjamo na predavanje prof. Venceslava Čopića O socialni vzgoji otrok jutri, četrtek, ob 20. uri na ženski gimnaziji, Bleiweisova cesta. — Splošno žensko društvo.

— Iz Socialno ekonomski institut v Ljubljani priredi ciklus predavanj o aktualnih socialnih in gospodarskih problemih. Kot prvo je na programu predavanje dr. Iva Pirca o Socialno zdravstvenih problemih in raziskavanju slovenske vasi. Predavanje bo v četrtek, 26. t. m. ob 20. uri v dvorani Zbornice za TOI, Beethovenova ulica 10/I. nadstropje. Vsi prijatelji Socialno ekonomskega instituta vabljani. Vstop prost.

— Iz Pri Ljubljanski sadlarski in vrtnarski podružnici bo predaval danes g. Jože Kregar o tem »Kako zalivamo rastlinam po zimi in po letu«. Začetek točno ob 19. uri. Kemijska dvorana na I. drž. realni gimnaziji (reakti), v Vegovi ulici. Vstop prost. Člani in gostje vabljani.

— Iz Dances bo predaval v Ljudski univerzi, v mali dvorani Filharmonije g. prof. Franc Gmežda. Tema »Misel in beseda«. Začetek ob 20. uri. Vstop prost. 28-n

— V vsakdo ve, kje je v Sisk Sokolski dom. Ne ve pa vsakdo, kaj se tu že pripravlja za letošnje maskarado, ki bo 1. februarja. Zdjaj se dela pozno v noč, pod vodstvom vrtnarja brata Ceha, ki je znan strokovnjak v svojem poklicu. Naše članice in naraščajoče ustvarjajo naravnost krasne cvetke, s katerimi bosta okrašeni obe dvorani. Dekoracija bo edinstvena v Ljubljani. Kakor v pravljicnem rajnu se bo počutil vsak gost, ki bo izvolil obiskati to prireditev.

ROBIN HOOD

— Iz Ne pozabite, da priredi TKD Atena na pustno nedeljo dne 19. februarja pod geslom: »Deca za deco« otroški ringaraja v veliki dvorani Kazine.

— Iz Tatvina žarnic cestne razsvetljave se je zlasti na periferiji mesta tako razpasla, da elektrarna dobiva neprestane pritožbe zaradi pomanjkljive razsvetljave, poleg tega pa trpi tudi veliko škodo. Mestno poglavarstvo zato prosi vse občinstvo, naj eventualno znanega tate takoj prijavi ravnanstvu mestne elektrarne ali pa bližnjemu stražniku, prav tako je pa prebivalstvo tudi naproseno, naj takoj javi, če kje pregori kakšna žarnica cestne razsvetljave. Mestna elektrarna bo v vsakem primeru takoj poskrbela za novo žarnico, da ne bo upravičenih pritožb zaradi pomanjkljive razsvetljave.

— Iz Gospoda, ki je na goštiliščarskem zborovanju v ponedeljek splošno v kolodvorski restavraciji namestu svojega vzel tuj dežnik z bambusovo palico, prosimo, da ga odda v upravi »Slovenskega Naroda«, kjer dobi svojega.

— Iz Ukradeni kolo in kovčeg. Izpred delikatesne trgovine G. Stanislavskega na Resljevci cesti je bilo v ponedeljek na večer ukradeno kolo znamke »Torpedo«, vredno okrog 1000 din. Na ukradenem kolesu je bil pritrjen usnjat kovčec, v katerem je bilo več pletenin, možkih in ženskih jopic, nogavice in samovozne, v vrednosti okrog 2000 din. Lastnik kolesa in kovčega je bil trgovski zastopnik Anton Zajc, ki ima nad 3000 din škode.

— Iz Vlom v Luščične riža. Včeraj ponoči je vdrl nekdo v poslopje Luščične riža v Linhartovi ulici in se splazil v pisarniške prostore. V pisarni se je takoj lotil blaginje, ki jo je skušal navrtati s »svinjsko nogoc«, kar se mu pa ni posrečilo, ker mu je manjkalo še drugega pripravnega orodja. Pa tudi če bi se mu bil vlom posrečil, bi vlomilec ostal razočaran, kajti za denar bi se bil obiral pod nosom, ker

ga v blaginji ni bilo. Baje so mu že na sledu.

— Iz Dve tatvini. Nedavno je neki aka, demik prijavil, da mu je bila s hodnika univerze v gornjem nadstropju ukraden zimska, sedaj pa je zopet nekdo ukradel zimske plašč akademiku Cvetku Delpinu. V plašču je imel Delpin tudi šal in par svetlorjavih rokavic, tako da trpi nad 1400 din škode. Glede tatvine obleke do zadnjega časa na univerzi ni bilo pritožb, sedaj pa vse kaže, da se je tudi univerze kakor že popreje drugih šolskih zavodov lotil predrzen tat. Iz predsobe stanovanja na Vilharjevi cesti 41 pa je ukradel tat dijaku Marcelu Pajlerju 290 din vreden hubertus plašč.

— Iz Najdeno kolo. Na dvorišču hiše št. 24 na Šmartinski cesti je bilo te dni zjutraj najdeno črno pleskano moško kolo brez znamke, opremljeno z dinamo svetilko znamke »Melos«. Kolo, ki je dobro ohranjeno, je najbrž nekdo ukradel in ga potem pustil na dvorišču. Lastnik naj se zglaš na policiji.

Iz Celja

— c Napad v gostilni. V neki gostilni v Mozirju se je v ponedeljek okrog 20. sprl 23letni posestnik Franc Špeh iz Dola Suhe pri Rečici ob Savinji z nekim Martinom Sočnikom. V prepiru je Sočnik izlekel nož in ga zasadi Špehu v vrat. Težko poškodovanega Špeha so prepeljali v celjsko bolnico.

— c Dve nesreči. V nedeljo ob 23. je padel 50letni posestnik Ivan Stiplovec iz Sp. Sečovega pri Rogški Slatini v bližini svojega doma tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo nad kolonom. V ponedeljek ob 19. je padel 72letni dninar Aleksander Kičan iz Celja na spolkem tlaku v Prečernovi ulici in si izpahnil desno roko v ramenu. Ponesrečenca se zdravita v celjski bolnici.

— c V celjski bolnici je umrl v ponedeljek 28letni mesarski mojster Franc Kreča iz Celja, v terek pa 70letni dninar Jakob Novak z Babne reke pri Sv. Stefanu pri Smarju. Na Ostrožnem pri Celju je umrl v ponedeljek 12letni posestnikov sin Ivan Turnšek.

— c Davčne karte za hišno služabništvo. Davčna uprava v Celju ponovno opozarja one, ki zaposlujejo hišno služabništvo in si še niso nabavili davčnih kart, da to storijo do 31. t. m., ker jih bo v nasprotnem primeru zadel petkratna kazen.

— c Umrli je v nedeljo na Ostrožnem 33 pri Celju 51letna posestnica Marija Knezova. V ponedeljek je umrla na Babnem 19 pri Celju 60letna preužitkarica Terezija Turnškova. V celjski bolnici je umrl v nedeljo 28letni posestnikov sin Marko Jug iz Pečja pri Blanci, v ponedeljek pa triletni sinček mizarkega pomočnika Edgar Wiegela iz Gaberja pri Celju.

ROBIN HOOD

Smrt v gozdu

Zelesniki, 24. januarja
 Zelo žalostna smrt je doletela okrog novega leta 44 let starega Franca Mohorića iz Martine vrha. Martini vrh ni v pravem pomenu besede, tod so hiše raztresene po gorskih obronkih in hribinah, daleč druga od druge. O Martini vrhu pravijo, da je med največjimi vasi v naši banovini, saj prideš z enega konca do drugega tako nekako v treh urah. Ni čuda, da žive vsačani tu svoje posebno, vihravemu zunanemu svetu odmaknjeno življenje. Mohorić je šel usodnega dne zdoma po opravkih. Že na povratku in tudi pri znanosti se ni počutil dobro, a vendar je odšel domov. Znanje, ki so mu ga ponudili, je odklonil. Mož je odšel in nihče več ni govoril z njim. Tiste dni namreč je bil zapadel visok sneg.

Mohorić ni bilo domov in domači so se začeli takoj bati, da se je mogoče zgoditi nekaj hudega. Slutili so smrtno nesrečo. Raziskovali so svet, kjer so mislili, da bo doletel na ponesrečenca, a zaman, Hribovit, strm svet in sneg sta onemogočila, da bi bili prišli do njegovega trupla. Čim pa je sneg malo skopnel te dni, so ga jeli zopet iskati. Mohorić je bil zdrsni usodnega dne v dobrih 10 m globoko zaseko ob poti, koder se je vračal domov. Najbrž mu je postalo med potjo slabo, omahnil je in pod debelo snežno odejo zmrznil.

Darujte za »Zvončkov« sklad

PRODAM

MLEČNA RESTAVRACIJA dobro iđoča, zaradi bolezni naprodaj. — Vprašati in ponudbe poslati na »ALPA«, Zagreb, Frankopanska 5a. 266

SPORTNI VOZICEK

zelo dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov v upravi »SI. Naroda«. 343

AKO PRODAJAS, KUPUJES

OGLASUJ

V MALI OGLASNIK »SLOV. NARODA« NAJČENEJŠI IZDATEK

PARCELO

prodam za vrtnarijo, stanovanje in lokal Aleksandrova c. št. 31, Pobrežje pri Mariboru. 265

FRIZERSKI SALON

kompletan, v centru Ljubljane, prodam takoj za 8000.— din. Informacije daje S. G. Z., VI. Glince V/14. 350

ZIMSKE SUKNJE

črna, dobro ohranjena, za gospoda srednje velikosti, ugodno naprodaj. Pošlve se: Šmartinska cesta 14-I, levo. 301

RADIJSKI APARAT

petcvet, Philips 510 A, super, odlično ohranjen, ugodno prodam. Pošlve se v upravi »SI. Naroda«. 358

DOPISI

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POT DO SREČE knjigo in ostale informacije dobite zastojni, ako se obrnete na poznanega psihografologa Karmaha, Zalec. 13.T

TRGOVEČ

42 leten, v zakonu globoko razočaran, soliden, skromen, globoko čuteč in čustven, išče idealnega prijatelja razumevala, jec nesebične dame. Dopolj prodam na upravo »SI. Naroda« pod št. 10 »Periferija Ljubljane« 355

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

TOVARNI AVTO

1 in pol do 2 toni

Občine za podpiranje sezonskih delavcev

Uredba o preskrbovanju nezaposlenih je za stavbne delavce neugodna

Ljubljana, 25. januarja. Javnost smo že opozorili, kako silno so v tej zimi prizadeti tako zvali sezonski delavci zaradi spremembe uredbe o preskrbovanju nezaposlenih delavcev. Neza- poslenih je več tisoč stavbnih delavcev, ki ne prejemajo na borzah dela podpor. Ne- davno je ljubljanska strokovna organiza- cija stavbnega delavstva (Zveza stavbnih delavcev Jugoslavije) zasnova širšo ak- cijo, naj bi delavstvo podprle pri zahtevi po podpiranju med nezaposlenostjo obči- ne, ki imajo največ stavbnega delavstva.

Organizacija je naprosila 60 občin, naj podpirajo s petico njeno zahtevo pri ba- nu. Naprosene so bile predvsem okoliške občine Ljubljane in Maribora, številne go- renjske občine in nekaj dolinskih ter vrh- niških, kjer je pač največ stavbnega delav- stva. Vse te občine nimajo kreditov za pod- piranje nezaposlenih, ne morejo pa tudi zaposlovati stavbnih delavcev pozimi. Za podpiranje stavbnih delavcev nima podpo- re tudi banovina ter je bilo neobhodno po- trebno nekaj ukreniti. Občine so pokazale razumevanje za akcijo strokovne organiza- cije ter so že začele pošiljati peticije na banko upravo, med prvimi Koroska Bela, D. M. v Polju in Brezovica.

V peticiji prosijo bana, naj zastavi svoj vpliv pri ministru za socialno politiko, da bi nakazal primeren znesek banki upra- vi za podpiranje nezaposlenih sezonskih delavcev, dokler se ne bodo začela zopet številnejša stavbna dela.

Leta 1936 je bilo pri OUZD zavarova- nih 12.360 stavbnih delavcev, ki so pozimi, ko so bili nezaposleni, prejeli okrog pol- drug milijon din podpor od borz dela. V lanskim zimi so pa podpore dosegle že viši- no 2 milijona din. S temi podporami so stavbni delavci pozimi krili izdatke za naj- nuje in življenjske potrebe. Samo po sebi se razume, da je bil vsaj denar, ki so ga izplačali borze dela, takoj izročen v pro- met, kar je ugodno vplivalo na gospodar- sko življenje.

Uredba o preskrbovanju nezaposlenih de- lavcev je neugodna za stavbne delavce tu- di zaradi tega, ker predpisuje mesec dni dolgo čakalno dobo, tako da stavbni delav- vec ne bo mogel dobiti podpore tudi v se- zoni, če bo nezaposlen, ker čas nezaposle- nosti v sezoni navadno traja največ do treh tednov.

Številni stavbni delavci, redniki družin, ne morejo zdaj, pozimi, preskrbeti otrokom obutve in obleke, ne plačevati najemnine za stanovanje, da o stradanju niti ne go- vorimo. Akcijo strokovne organizacije in občin spremlja naša javnost s razumeva- njem ter simpatijami in smemo pričakova- ti, da uspeh ne bo izostal.

nem bogastvu, razpravo dr. Ace Despića iz Sarajeva o našem izvozu lesa na ita- lijansko tržišče, Košutov članek o našem gospodarstvu, prispevek Zvonimira Mar- tičkovića iz Beograda o naši metalurški in- dustriji, ki postaja čedalje važnejši go- spodarski faktor v srednji in jugovzhodni Evropi, poseben članek o našem civilnem letalstvu, studijo prof. dr. Borivoja Drob- najkovića iz Beograda o naših narodnih nošah, članek Helene Gornikove iz Ljub- ljane o kulturnem napredku jugosloven- ske žene, razpravo direktorja Milenka Zivkovića iz Beograda o jugoslovenskih

pevalskih zborih, reportažo »Jugoslovenski vzhod«, ki jo je napisal Pepl Ojčević iz Sarajeva in še različne druge gospodarske razprave, ki so objavljene v hrvaščini in delno v slovenščini, dočim so vsi uvodni članki izšli v italijanščini.

Vzorno urejena in našemu pomembne- mu jubileju svobode posvečena številka ugledne italijanske revije zasluži vsakega največjo pozornost naše javnosti, saj so redke inozemske revije, ki posvečajo ta- ko veliko prijaznost našim krajem in na- šemu javnemu življenju.

Hitlerjevo orlovsko gnezdo iz stekla in jekla

Kadar hoče biti Hitler čisto sam, se umakne v svojo vilo v Berchtesgadnu

Nedavno so v Ber- linu svečano otvorili no- vo monumentalno pala- čo državnega kancelar- stva in kancelar Hitler se je preselil v svoj ka- binet, kjer lahko dostoj- no prestavlja moč in ugled nemške države, kakor je izjavil sam. Berlinski diplomatski zbor, ki je bila njegova noveletna recepcija pr- vi oficijelni dogodek v novi palači, je z obču- dovanjem govoril o no- vem uradnem kancelar- jem sedežu, lesketa- jočem se v marmorju in polnem umetniških okraskov, dragocenega lesa in intarzij. Toda kancelar sam je nagla- sil, da ga ne smatra za svoje pravo stano- vanje, temveč samo za salon, v katerem nasto- pa ob oficijelnih prilikah kot poglavar nemške države. Dom ima še ved- no v svojem gradu v Berchtesgadnu, ki je postal njegovo priljubljeno bivališče. Tja se zateče kadarkoli more zapustiti Berlin, tam ima svojo drugo vladno pisarno, ure- jeno tako, da ostane v stalnih stikih s svo- jimi sodržniki, kakor bi bil v Berlinu.

Malokoli pa ve, da ima Hitler pri Ber- chtesgadnu tudi svojo pravo »puščico«, kraj kamor se lahko zateče, kadar hoče biti čisto sam, ločen od zunanjega sveta. To njegovo bivališče je videl baje došel en sam tujec, veleposlanik Francois Poncet, ki ga je povabil nemški kancelar na pri- vatni razgovor v svoje najintimnejše za- tišje, ko se je Poncet poslavil od Ber- lina, odhajajoč na svoje službeno mesto, na drugi konec osi. To je bilo izredno od- likovanje. Hitler je namreč dostojno pokazal svoje gorsko zatišje samo najintimnejšim prijateljem. Navadno biva tam sam v spremstvu edinega komornika.

Gradiščno orlovsko vilo na vrhu Kelsteina, kakih 2.000 m visoke gore jugozapadno od Berchtesgadna, je bila dograjena šele pred meseci. Gradili so jo 16 mesecev, kar je najbrž rekord, če pomislimo na velike ovire, ki so jih morali premagati. Na Kel- stein se ni izpeljala avtomobilska cesta. Gorska cesta se vije iz Berchtesgadna v serpentinah in konča se pri strmih skali, v kateri so vdolana težka železna vrata. Za njimi je predsoba, izsekana iz žive skale

in tako velika, da je v nji prostora za dva avtomobila. Iz njene sredine vodi elek- trično dvigalo na vrh Kelsteina v vilo, zgrajeno iz stekla in jekla, od koder je edinstven razgled na okoliški gorski svet. Vse sobe imajo električno kurjavo, elek- trična je tudi kuhinja, kjer pripravlja ko- mornik svojemu gospodarju, kadar se za- teče sem, samo skromne jedi. Nemški kan- celar je vegetarijanec in se strogo drži diete, kateri se ne izneveri niti na ofi- cijelnih priložnostih.

Vila je zgrajena po lastnih Hitlerjevih načrtih. Sami njegovi sodržniki so bili mnenja, da se ta načrt ne da uresničiti, ko ga je Hitler prvič omenil. Potem so pa začeli delavci vrtati v živo skalo, da so izkopali spodnje prostore, iz njih pa rov do vrha. Postavili so dvigalo, ki je spravi- lo na vrh vse drugo, kar so potrebovali za Hitlerjevo vilo. In tako se je Hitlerjev načrt uresničil, čeprav ni nihče verjel, da je kaj takega mogoče. Nastalo je pravo orlovsko gnezdo, zgrajeno na živi skali. V nemškem tisku se do sedaj še ni pisalo o tem kancelarjem gorskem sedežu in prav ta vilo bo najbrž igrala v zgodovini večjo vlogo od monumentalne berlinske kance- larske palače. Tu Adolf Hitler počiva, čita, snuje nove načrte in razmišlja sam. nemo- ten o vseh problemih, kar jih prinaša na- ša burna doba, odnosno kar jih prinaša on dobi, s svojimi naglimi odločitvami.

Iščite komete na nebu

Kodanjsko mednarodno združenje zve- zdoslovcev je razposlalo opozorilo na tri komete, ki bi se utegnili pojaviti na ne- bu letos. To so kometi 1925-II. znan po imenu »Schwassmann-Wachmannov ko- met«, dalje komet 1906-IV. znan po ime- nu »Kaffov komet« in končno komet 1905-II. nazvan po zvezdoslovcu Borely- ju. Letnica nam pove v katerem letu se je dotični komet najbolj približal zemlji, rimska številka za njo pa kolikokrat je v tistem letu šel skozi perihelij, to se pravi, kolikokrat se je pomikal najbližje soncu okrog katerega kroži.

O teh treh kometih ni znano, da-li so periodični, to se pravi, da-li krožijo po zaključeni, eliptični poti v okviru sončnega sistema. Kolikor je njihova pot elipsa se morajo zopet vračati. Toda ne- kateri izmed njih prihajajo iz neskon- čnega prostora in se vračajo zopet vanj po drugi poti, recimo parabolično. V ta- kih primerih ni nobenega izgleda, da bi se kdaj pojavili v našem sistemu. Pe- riodični kometi se pa vračajo z večjo ali manjšo pravilnostjo po tem kakor vpliva na njihovo pot privlačnost drugih večjih

nebesnih teles, zlasti Jupitra. Za nekatere komete se je zvezdoslovcem posrečilo iz- računati te razlike, zvane perturbacije. Za take komete zvezdoslovci točno vedo kdaj se pojavijo.

Slabi časi za orjake

Pred leti je nastopal po evropskih me- stih takrat zelo popularni orjak Gusav Breitbart, ki je lomil, trgal in grizel že- lezo, držal v zobeh konje na uzi, legel pod avto in na razne druge načine kazal svojo izredno moč. Toda tudi za orjake so prišli slabi časi, ljudje so se naveličali občudovati njihovo moč. Tako je bil tudi Breitbart izgubil občinstvo in se umak- nil iz javnosti. Razen Breitbarta so iz- gubili tudi drugi artisti orjaki privlačnost in zanimanje cirkuških ravnotežev. Kol-ikor so se zanašali samo na močnost lah- kega vnovčevanja svoje telesne moči, žive zdaj večinoma v težkih razmerah.

V Beogradu živi Nikola Ilić, ki že dol- go z oglasi v strokovnih mednarodnih listih artistov zamaši išče zaposlitve. In moč bi prekosil celo samega Breitbarta. On ne lomi samo železnih palic v roki

all jih pa krivi na vratu in zobeh, on ne dviga v zobeh bremen do 5 metrskih sto- tov in drži na vajeti štirih konj, da ne morejo naprej, temveč hodi tudi bos po steklenih črepinjah ali tlečem oglju. Iže razbeljeno železo in leži nad odprtim og- njščem. Toda časi so slabi, ljudje za take produkcije nimajo več denarja. Po cirku- saih in varietejih iščejo kaj originalnejšega. Tako Ilić ne ve kaj bi počel s svojo iz- redno močjo.

Roparski napad

Novo mesto, 23. januarja. Če greš po šukljivi cesti in zaviješ na desno mimo bolnišnice usmiljenih bratov čez železniški tir, prideš v dobri minuti na Drsko. V vasi sta dve gostilni. Pri oni na desni strani ceste se pravi pri Matohovih. Gostilno je lastnik dal v najem nekemu Erstetu, ki je prej bival v lastni hiši v Po- točini vasi, ki je Bršljinom. Samega prevzemni- ka trenutno ni doma, pač pa vodi začasno gostilno njegova žena Marija. Ko je bila gostilničarka prejšnji večer o mraku v to- čilni sobi, se je v gostilni pojavil neki mo- škri srednjih let, ki je zahteval pijačo. Go- spodinja, ki ni poznala odurnega neznanca, je zaradi tega od njega zahtevala za zapl- tek v naprej plačilo. Tej zahtevi pa se je tujec odločno uprl. Skočil je naglo proti gostilničarki in ji med ruvanjem zadržal predpasnik, na katerem je imela zataknjene ključe.

Tujec je takoj posegel po teh ključih, in z njimi začel odpirati predale v gostil- niški omari. Iz predalov je vzel žensko žep- no uro in zavitek rožin, kar vse skupaj je vr- gel po gostilniški sobi. Iz predalov je po- bral le gotovino v znesku 642 din in pa še par sto cigaret, nakar je naglo zapustil hišo in prestrašeno ženo, ki je napad pri- javila orožnikom.

Inspekcija dela, kje si?

Ljubljana, 25. januarja. Neverjetno je, kako se pri nas zakonit prav nič ne upošteva, posebno pa še za- kon o zaščiti delavcev. Nima smisla raz- pravljati, kam to vodi človeka-delavca in nameščena; je opozoril bi rad tiste, ki so postavljeni, da gledajo, kako se zakon iz- vaja, na neki primer, ki ga že delj časa opazujemo.

V Ljubljani je neka damska krojačica, ki zaposluje dve vajenki. Ne vem, v kak- šnem ozračju živita ti dve s svojo mo- strico, sklepam bi pa lahko to iz njune delovnega časa. Vsako jutro sta ti dve va- jenki že ob sedmih ali najpozneje pol os- mih v službi. Popoldanski odmor traja pol- drugo uro, zvečer sta pa redno prosti šele ob osmih, a niti ne vedno. Zgodi se čisto, da delata do devetih in celo do desetih zve- čer.

Pri svojem delu se menda ne zabavata in sta utrujeni, ko prideta domov tako pozno. Kje naj pa vzameta čas za svoja opravila, brez katerih bi borkone nista, kje je čas za počitek? In morda mislite, da imata ne- deljo prosto? Kaj še, vsako nedeljo dopol- dne sta v službi in le popoldne se lahko nekoliko oddahneta od napornega teden- skega dela. Ali se tu ne krši zakon? Ob- lasti, kje ste?? Opazovalec

Iz Trbovelj

— Vlomi v Trbovljah. V zadnjem času se potikajo po dolini razni sumljivi ele- menti, ki se jim že na obnašanju in vsej zunanosti pozna, da nimajo čiste vesti. Nedavno je bilo vilmjeno v prodajalno »Ba- ta«, snoci pa je bil izvršen drzen vlom v gostilno španc v Trbovljah. Tatovi so udri- li v gostilno in odnesli natakariči gotovine v znesku čez din 500.—, precej cigaret, žganja in nekaj jestvin. Ukradli so tudi ključe od mesnice, iz katere so očividno hoteli v poznejši uri pobasati primeren plen. Preden pa so to namero izvršili, so pa poskusili srečo pri trgovcu g. Podlesnik- ku, kjer so pričeli lomiti vrata. Slišal pa jih je župnik, monsignor g. Gašparič, ki je prišel klicati, nakar so zbežali. Eden izmed tatov je svedel z žepno svetilko, kar je dokaz, da so bili dobro opremljeni za svoje tatinske podvige. — Morda bi bilo le prav, da se posveti raznim sumljivim pohajčarjem v dolini nekoliko več pozornosti, ker je verjetno, da prihajajo v našo dolino po plen tudi razni delomrzniki iz drugih krajev, katere bi bilo treba najstrožje kontrolirati in izgnati, sicer bo prebivalstvo za varstvo privatne lastnine primorano se zateči k samooobrambi.

— Namesto venca na grob pokojnega g. Hermana Kolbasa je izročil g. Engel- bert Gaspari tukajšnji Protituberkulozni ligi din 100.—. V imenu PT-lige najlepša hvala.

— Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Trboveljski gasilci so zborovali

Tudi lani je delovala gasilska četa v Trbovljah izredno marljivo in požrtvovalno

Trbovlje, 23. januarja. V nedeljo, 22. t. m. popoldne je imela tu- kajšnja rudniška gasilska četa v domu na Vodah svoj 58. redni občni zbor. Vodil ga je predsednik čete g. Hauptman, ki se je najprej v lepih besedah spomnil na leto- gom preminulih gasilskih tovarišev, nato pa je posebej pozdravil navzočega častne- ga člana in zastopnika rudniškega ravnateljstva obratovodjo g. Widra, župnega sta- rešino g. Guček, zastopnika tiska i. dr.

Iz poročil posameznih funkcionarjev se je dalo posneti, da je delovala četa lani izredno marljivo in požrtvovalno. Zlasti vzorna so bila poročila poveljnika g. Roz- mana, tajnika g. Aškerc, prosvetarja g. Goloba in orodjarja g. Lipovška. Kakor je vsa četa strunna in disciplinirana, tako so bila tudi poročila o delovanju kratka, toda pregledna in natančna. Poročilo po- veljnika pravi, da je imela četa 31 vaj in da je 5-krat nastopila pri raznih požarih na področju rudnika, enkrat pa radi pla- zovanja na banovinski cesti kolodvor — Tr- bovlje. Četa je nastopila vsakokrat z uspe- hom in je požar v najkrajšem času pogas- ila.

Iz tajnikovega poročila posnemamo, da ima četa 61 rednih članov in 161 izrednih, ali podpornih. Med letom je pristopilo kar 47 novih podpornih članov, kar se mora šteti četi prav tako v uspeh. Četa se je ude- ležila vseh večjih in važnejših gasilskih prireditvev tako v Trbovljah kakor tudi iz- ven Trbovelj, zlasti pa po deputacijah vseh proslav državnih praznikov.

Zanimivo je bilo poročilo reševalnega oddelka rudniške gasilske čete, ki je pre- peljal s svojih reševalnim avtomobilom nič manj kot 208 moških in 188 ženskih bol- nikov, kar pač najbolje priča, kako emi- nentnega pomena za našo dolino je reše- valni oddelk čete, saj je že brezštevilnim prebivalcem s svojo naglo intervencijo re- šil življenje in zdravje.

Blagajna izkazuje okroglo din 63.500.— dohodkov in enako število izdatkov. Občni zbor je izrekel pri tej priliki zahtevalo vsem dobrotnikom čete, zlasti rudniškemu ravnateljstvu, Trboveljski družbi, občin in vsem, ki podpirajo plemenita stremjenja rudniške gasilske čete.

Četa ima tudi svoj pevski odsek, godbeni odsek z mladinskim tamburaškim zborom in kulturni odsek, ki oskrbuje članstvo z dobrimi knjigami iz lastne knjižnice in vo- di razna strokovna predavanja. Na višku je zlasti pevski odsek, ki ga vodi neumorni g. Jerman Janko, kateremu je izrekel občni zbor posebno toplo zahvalo za njegov trud in delo.

V imenu nadzornega odbora je predla- gal g. Rejc blagajniku g. Rozmanu zahvalo in zaupnico, ker je vodil vse posle blagajne z največjo natančnostjo in skrbnostjo.

Ko je bil sprejet proračun za prihodnje proračunsko leto, je povzel besedo župni staršina g. Guček, ki je v vzpodbudnih be-

Jugoslovenska števil- ka »Ital-Juga«

Ljubljana, 25. januarja. V Milanu izhaja že petnajst let skrbno urejevana in okusno opremljena revija »Ital-Juga«, ki je predvsem posvečena go- spodarskim odnosom med našo državo in Italijo. Na aktualnosti je ta revija posebno pridobila v zadnjem času, ko je prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo postalo iskreno in ko so naši medsebojni odnosi čedalje tesnejši.

Ob dvajsetletnici naše svobodne države ki je pri nas potekla skodraj neopaženo in brez pomembnejših poudarkov v našem tisku, je revija »Ital-Juga« izdala posebno Jugoslaviji posvečeno številko v obsegu 142 strani, ki objavlja vrsto člankov o gospodarskem in kulturnem življenju Ju- goslavije in tudi nad 100 izbranih slik iz vseh krajev naše države. K lepi opremi jubilejne številke te milanske revije je veliko pripomogla tudi ljubljanska »Ju- goslovenska revija«, ki je posodila svoje ključee in ki se ji »Ital-Juga« v omenjeni jubilejni številki tudi posebej zahvaljuje. Urednik »Jugoslovenske revije« novinar g. Vladimir Regally pa je za to jubilejno številko milanske revije prispeval tudi poseben članek pod naslovom »L' amicitia turistica tra l' Italia e la Jugoslavia«, v katerem utemeljuje potrebo in povod za turistično prijateljstvo med nami in Italijani.

Jubileju naše svobode posvečena šte- vilka revije »Ital-Juga« objavlja nadalje članek Borisa Krizanovića iz Beograda o jugoslovenskem sokolstvu, članek Borisa Kristana iz Ljubljane o razvoju jugoslo- venskega avtomobilizma, sestavek P. Ko- šute iz Beograda o jugoslovenskem gozdi-

kovano prišel, je upirala svoje prestrašene oči nepremično na advokata in niti za hip jih ni po- vesila. Ta nepremični pogled ga je opogumil. Občutek slabosti mu je potiskal kri v žile. Zdaj se mu je vračal občutek moči in važnosti, kakršne- ga se nikoli ni imel.

Toda kaj je pravil Guy Lucas?

— Vse ti moram pojasniti John. Drugače bi utegnil priti v svojih čistih mislih do napačnega zaključka. Kratko rečeno, z Elso sva zaročena in hočeva se poročiti. Toda najini rodbini nasprotu- jeta temu zakonu in zato sva se morala odločiti za tajen sestanek v tej čudni hiši. In zdaj se bova v najkrajšem času poročila...

Dekle je dvignilo roko, čeprav je še vedno zrla na Caba.

— Guy, — je dejala komaj slišno, — zdaj, ko si povedal gospodu Cablu vse, bom tudi jaz od- krita z njim. Prišla sem ti povedat, da te ne mo- rem vzeti. Prišla sem celo na ta strašni kraj, da bi ti pojasnila...

— Kaj?

— Ne križi name, Guy. Zelo mi je žal... toda gospod Cable mora zvedeti vse, če sem mu začetek že povedala in...

— Neumnost! Ne govorimo o tem. Povej raje, kaj se je zgodilo, kaj te je tako razburilo — in pripoveduj nama, kaj si videla.

— Mrliča.

— Elsa, kaj hočeš reči s tem?

— Da sem videla mrtvega človeka. Z mrtvim obrazom — ki je šel proti meni.

Grozna prikazen

Za hip je obmolnila in pritnila obe roki na obraz, potem je pa s trudom nadaljevala:

— Ko sta odprla vrata knjižnice, sem vaju vi- dela in slišala. Bila sem komaj dva metra od vaju, toda v temi me nista našla. Sicer pa mislim, da me sploh nisi hotel najti, ker je bil gospod Cable s teboj. Ko si zaprl vrata, sem sklenila oditi gori in počakati, da bi gospod Cable odšel, potem bi te pa lahko našla.

Stopila sem torej v prvo sobo pri stopnicah. Tam sem našla naslanjač, sedla sem vanj in čaka- la. Bilo mi je zelo tesno pri srcu. Od vseh strani v hiši se je čulo prasketanje, podobno škripanju parketa, po katerem nekdo stopa. In zdelo se mi je, da je ozračje polno šepeta, kakor da bi se ljudje tajno o nečem dogovarjali.

Oči so se ji med pripovedovanjem razširile. John Cable je komaj premagoval. Kako dobro jo je razumel! Ali bi imel on toliko poguma, da bi bil sedel v temni sobi te hiše? Dvomil je o tem.

— Potem je pa prihrumela nevihta, — je na- daljevala dekle, — in skrivnostno šepetanje in škripanje je postalo še strašnejše. Toda motilo me ni več tako. Privadila sem se bila temi in prigovarjala sem si, da moram biti pogumna.

Gledala sem skozi okno, ko se je na nebu prvič zablistalo. Zablistalo se je tako blizu, da mi je malone vzele vid. Obrnila sem se od okna in si zakrila oči z rokami. Kmalu sem znova pogledala skozi okno, pa še nisem jasno videla. In v tistem

trenutku se je znova zablistalo tako močno, da je blisk razsvetlil vso sobo, kakor da je dan in v tej svetlobi sem zagledala — ne, tega vama ne morem povedati.

— Pomiri se, — jo je tolažil Guy Lucas. — Pomiri se, Elsa! Vse nama moraš povedati.

John Cable, ki je deklino pripovedovanje silno vplivalo nanj, se je naslonil na kamin.

— Vem, da moram, — je pritrdilo dekle prema- gujoč svoje razburjenje. — Zagledala sem bel obraz — okrogel bel obraz moža, oči, štrleče iz duplin — bile so kakor zastrte in zrlle so topo — bile so kakor oči slepca, človeka, ki je oslepel, pa bi rad videl. Usta so bila odprta — lovila so zrak, toda dihanja nisem slišala — ker... ker ni mogel dihati, kajti imel je prerezan vrat in krvav- el je...

Dekle je zastokalo.

— Kriknila sem in planila ven na temni hodnik. Ko sem se zavedla, sem sedela tu. Zdelo se mi je, da je minilo od tistega groznega trenutka milijon let. O, da bi ne bilo tako! Toda ta prikazen je stopala naravnost proti meni iztegnjenih rok in krčevito skrčenih prstov, kakor da bi me hotela zadaviti.

V.

Nekaj časa so vsi trije molčali, slednjit je pa znova spregovorilo dekle:

— Moramo se vrniti tja in pogledati, kaj se je zgodilo. In z vama hočem. Zblaznela bi pri misli na onega dozdevnega mrliča, če bi ga ne videla zares mrtvega.

Nicholas Silver:

Hiša groze

roman

— Ne bom otročja, — je dejala še z drhtečim glasom. — Povem vama vse od začetka. Zunaj je grmelo. Tisti hip je znova prihrumela nevihta in dekle se je skrilo v naslanjaču. Toda nadaljevalo je:

— Ko sem prišla v hišo, sem pogledala, če si že tu in strašno sem se bala. Poskusila sem od- preti vežna vrata. Niso bila zaklenjena in tako se mi je posrečilo odpreti jih, da sem lahko stopi- la v vežo. Takoj sem zaslišala glasove. Prisluh- nila sem pri vratih knjižnice in prišla do za- ključka, da si tu z nekom, ki ga ne poznam. Nisem mogla razumeti, čemu si nekoga povabil sem.

— Prišel je sem po golem naključju, Elsa. Za- gotavljam te, da to ni bila moja krivda. Prišel je sem in tu je. Preden boš nadaljevala, mi pa do- voli, da ti predstavim svojega starega prijatelja Johna Caba. Če se ne motim, sem ti že pravil o njem. In ti poznaš gospodično Macdonaldovo? Navidez gotovo...

Elsa je podala Cablu roko in ko ji je Guy po- jasnjeval, kako se je zgodilo, da je tako nepriča-